

Tribuna Nouă

Abonamente:

un an . 780 Lei
6 luni . 390 Lei
3 luni . 195 Lei

REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
Sulev. Regina Maria 9
18. Tipografia „Arad-
„

INSERȚII

se primesc după tarit
Administrația starole
și la toate agențiile de
publicitate „

3 Lei ex.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL

3 Lei ex.

Primejduirea economiei Ardealului

Arad, 30 Maiu.

Într-un articol publicat ieri și al
17 autor este un distins personaj
17 măsură să cunoască tot ce se pe-
18 în culisele vieții financiare a
19 țării, se atrage atenția
20 prău unii fapt care ni s'a părut
20 adevărată aberație. Se afirma
21 me că, din cauza împrejurărilor
21 nu au permis unora dintre in-
22 tualii ardeleni să se ocupe mai
23 aproape de problemele de ordin
24 eral economic și financiar, ace-
25 ă, îndemnați de mentalitatea opo-
26 nionistă, pe care le-o creiasse impie-
27 nile stăpânirii ungurești, iau, în
28 estiiuni cari ating direct bunăstare
29 ării și deci a teritoriilor Ardea-
30 ul, atitudini cu totul potrivnice
31 eselor obștești. Se cita îndeosebi
32 ul, în legătură cu reforma mo-
33 ară, că instituțiunea băncii de
34 isune nu este apreciată, de acei
35 electuali, la justa ei valoare, și
36 Banca Națională are adversari
37 lumea financiară din Ardeal, iar
38 dia ei au mers până acolo cu
39 cotința, încât și-au dat singuri
40 et de incapacitate refuzând, în
41 ate de conducători ai unei bănci,
42 tul primei noastre instituțiuni
43 care de Stat.

Nu stăruim asupra acestui diu
144 fapt pentru că el ar avea o
145 secință asupra bunăului mers al
146 țării și al băncii sale de emi-
147 e — căci ar fi cogilărească o
148 benea idee. Dar sasotim că tre-
149 să înzistăm asupra eroarei pro-
150 de care se face în dauna intere-
151 re economice românești.

Asăzi, mai mult decât în trecut,
152 poate nimeni tăgădui adevărul că
153 ul vieții de stat în toate țările
154 nitate, îl constituie banca de
155 iune a unei țări împreună cu
156 te instituțiile create, finanțate sau
157 itate de ea: cu cât Banca de
158 iune se bucură de mai mult
159 stigiu și de mai mult credit în
160 anta internațională cu atât Statul
161 pectiv e considerat mai solid și
162 puternic. Este un raport direct
163 ional între creditul unei ase-
164 instituțiuni și capacitatea de
165 a Statului.

ident că bogăția unui stat și
166 se lui pot constitui în multe
167 ri o garanție de soliditate pen-
168 Banca lui de emisiune. Dar nu
169 e cazul cu Banca Națio-

buie să arătăm — un lucru
170 ut de altfel de multă lume
171 în ultimile trei decenii Banca
172 nală a României și-a câștigat,
173 felul cum a fost condusă, prin
174 zitate operațiunilor sale, un loc
175 rimul rând al instituțiilor fi-
176 ciare din lumea întreagă: solidi-
177 ea ei a sporit în tot acest timp
178 marile, Bănci similare din Apus
179 onorat întotdeauna de legăturile
180 le avea cu Banca noastră de emi-
181 une. În scurt, Banca Națională s'a
182 curat de același prestigiu pe care-l
183 avea instituțiile unor țări cu un
184 toriu cu mult mai mare și cu
185 viață economică înfinit mai in-

în timpul războaiului, în fazele de
186 criză și de îngrijitoare apre-
187 din partea Aliatilor asupra
188 țării României, instituțiunea Băncii
189 nionale n'a suferit nici o zguduire
190 creditului ei, nici chiar în ceasul
191 minant când se risipise toate nă-

dejdiile asupra remiterii tesaurului
192 dela Moscova. În tot acest timp,
193 Banca Națională a fost sprijinitoarea
194 efectivă și girantul Statului român
195 în legăturile de credit ce le avea cu
196 streinătatea furnizoare de materiale
197 și mărfuri. Rolul Băncii Naționale
198 a fost covârșitor în acea vreme și
199 dacă valuta noastră a scăzut mai
200 târziu, faptul se datorește sacrifici-
201 ului ce l-a făcut această instituție, ti-
202 pândind fără acoperire, pe răspunde-
203 rea ei, tot stocul de hârtie monedă
204 necesar statului rămas fără nici o
205 surșă de venituri, pentru cheltuielile
206 războiului și pentru celelalte nevoi bud-
207 getare.

În asemenea condițiuni, se vede în
208 ce lumină ridiculă se pune ușurința
209 unui gest ca cel relevat mai sus. De
210 multe ori luptele politice au adus în
211 discuție Banca Națională ca având,
212 prin persoanele conducătorilor ei, o
213 asumită culoare politică. Toate în-
214 vinuirile au rămas însă pur platonice,
215 filid desminte de activitate, în a-
216 fară de considerațiuni de partid, a
217 acestei instituțiuni, care își urma
218 înainte drumul ei spre întărirea eco-
219 nomiei naționale. Nimeni n'a avut
220 însă curajul să conteste soliditatea
221 și prestigiul extern al acestui așeză-
222 mânt financiar. E de mirat că toc-
223 mai conducătorii unor bănci, presu-
224 puși oameni de cifre, au făcut un
225 gest inadmisibil chiar pentru men-
226 torii lor politici cari, de pe o parte
227 își jură partidul adversar, iar pe de
228 alta încasează neturburați tantiemele
229 din consiliul de administrație al so-
230 cietăților aparținând adversarilor.

Dar chestiunea mai are și o altă
231 latură, în afară de cea de obligație
232 morală. Este interesul material pur,
233 este în joc întreaga viață economică
234 a Ardealului, amenințată de camufla-
235 rile capitalului străin. Nu este destul
236 ca o provincie să fie bogată, ci mai
237 trebuie ca sursele ei economice să
238 fie exploatate de capitalul ei națio-
239 nal, pentru că folosul să fie al lui.
240 E fapt notoriu că veniturile stabili-
241 mentelor industriale din Ardeal con-
242 stituiesc dividendele respectabile ale
243 capitalului străin camuflat cu bine-
244 voitorul și patrioticul concurs al u-
245 nor români, pentru cari banul nu are
246 patrie și nici miros.

Să fie oare o pletoară de capital
247 românesc în Ardeal? Noi știm că,
248 dimpotrivă, multe societăți pe acțiuni
249 sunt intrate de nevoie, în angrena-
250 jul capitalului străin care nu le per-
251 mite să vină în sprijinul efectiv al
252 economiei românești. O emancipare a
253 vieții economice naționale nu se
254 poate realiza decât pe o singură cale:
255 aceea a excluderii preocupărilor po-
256 litice de partid din viața economică
257 și a solicitării sprijinului primului
258 institut de credit românesc.

VIATA POLITICA

Partidul progresist a fuzionat cu partidul poporului

Comitetul executiv al partidului progre-
259 sist, al cărui șef era defunctul Al. Mar-
260 ghiloman s'a intrunit Joi la clubul central
261 din Capitală și a hotărât în unanimitate
262 fuziunea cu partidul poporului.

S'a ales un comitet de direcțiune care
263 a adus la cunoștința dlui general Averescu
264 hotărârea luată.

Vânturătorii mărilor

NOTE

Arad, 30 Maiu.

Cu prilejul primirii triumfale ce l-a făcut
398 la Roma locotenentului canadian Smyth care a
399 făcut raid-ul Canada—Roma într-o fragilă barcă,
400 F. Ernesto Morando scrie în „Messagero”
401 despre o ispravă analogă săvârșită acum câ-
402 tiva ani de-un îndrăgnet marinar italian. E vorba
403 de calabrezul Luigi Fondacaro, un modest
404 și curajos tânăr, care făcu temeinice studii de
405 matematică și de nautică la Napoli, și trecut re-
406 pede peste probele de mic canotaj, ajunse abil
407 căpitan de curse lungi.

Nu se știe din ce pricini Fondacaro trăi
408 multă vreme departe de patria sa, mai cu samă
409 în Statele Unite ale Americii.

Într-o bună zi însă, poate pentru că moșteni o
410 casă în Calabria, sau poate plictisit de viața în
411 străini, Fondacaro se hotără să se întoarcă în
412 Italia. Îi fuigeră prin munte un gând temerar.
413 Își procură o mică barcă cu două vâsle careia
414 îi dăte numele de „Leon d'Alcaprera”; se
415 înarmă cu un sac de merinde, cu o sticlă de
416 vin și cu una de apă și hotărât, porni pe apă...

Fondacaro trecu biruitor peste toate piedicile
417 și într-o zi a pus sanatos piciorul pe pământul
418 Calabriei.

Între al săi, Fondacaro doar rar își povestește
419 peripețiile lungi și îndrăgnetei călătorii pe apă.
420 Într-o bună zi și-a pus însă în gând să
421 scrie o carte despre călătoria sa, dar a pără-
422 sit repede acest gând, din pricina că pentru așa
423 ceva n-ar fi lipsit așteptările.

Cu toate străduințele prietenilor săi, Fonda-
424 caro a reușit până acum să înfrunte hârtia
425 albă pentru a-și cobori și materializa impresiile
426 de atunci.

Se pare că hârtia albă l-a înspăimântat mai
427 mult decât marea, pe care a străbătut-o, așa că
428 isprava lui a rămas necunoscută.

Incident ruso-austriac

BERLIN. — După cum spun zărele, în-
429 sărcinatul de afaceri rus ar fi predat o notă
430 verbală a guvernului sovietic, ministrului de
431 externe din Viena dr. Mataja.

În această notă se cere lămuriri și satis-
432 facție împotriva atacurilor d-lui Mataja
433 contra Rusiei făcute la întrunirea socialisti-
434 lor creștin.

Inchiderea Universității din Viena

În urma prelungitelor închideri dintre
435 studenții creștini și cei evrei socialisti dela
436 Facultățile din Viena rectorul Universi-
437 tății a fost nevoit să închidă Universitatea.
438 Adevărate lupte de stradă au avut loc
439 în jurul Universității și a Menzel Aca-
440 demice, ridicându-se chiar baricade. Studenții
441 sunt înarmați cu revolvare și clomege.

Visarion Roman (1833-1885)

— 40 de ani dela moartea marelui luptător al desrobirii noastre economice —

Arad, 29 Maiu.

Poporul nostru pe lângă tălăși bărbați ilu-
442 stri cari au luptat pentru desrobirea lui
443 politică are și alții cari după credința lor
444 afiau lupta politică prematură și urmăreau
445 o altă tactică: aceea a luptei pe cale eco-
446 nomică-culturală.

Un astfel de pioner a fost Visarion Ro-
447 man, fondatorul și cel dintâi director al
448 institutului de credit „Albina” din Sibiu,
449 dela a cărui moarte s'au împlinit zilele a-
450 ceste 40 de ani.

Este datorită noastră pioasă să reamintim
451 pe aici ce au fost luptătorii emancipării no-
452 stre economice.

Nu trebuie decât să aruncăm o privire a-
453 supra timpurilor ce trăim când spiritul de
454 solidaritate pe teren economic ne lipsește
455 tot-o măsură atât de regretabilă ca să ne
456 dăm seama ce s'a putut îndeplini înainte cu
457 un jumătate de veac când românul era străin
458 în țara lui.

Visarion Roman a pus temelia la cea din-
459 tăiu asociație românească de credit din
460 în-tregul pământ românesc de astăzi, organi-
461 zând „Societatea de păstrare și de impru-
462 mut” în 1867 în satul Rășinari.

Visarion Roman dădu și perfect de bine
463 seama ce greutate are de întâmpinat, a fă-
464 cut o încercare înainte de toate prin acest
465 modest institut de credit ce a funcționat până
466 la anul 1881 când s'a desființat.

Născut în Șuca lângă Dicioșanmartin în
467 județul Târnava Mică la 1833. Făcuse studii
468 pedagogice și teologice în Sibiu. Dascăl în
469 Rășinari apoi contabil și supraviețuitor al
470 tipografiei arhidiecezane, redactează „Tele-
471 graful Român”, „Amicul Poporului” primul
472 calendar cu litere latine, foaia pedagogică
473 „Amicul Școalei” și revista ilustrată „Albina
474 Carpatul”. Iată pe V. Roman ca pioner și
475 al culturii românești. Încurajat de mersul bun
476 al asociației de credit înființată la Rășinari,
477 se reîntoarce la Sibiu și devine funcționar la
478 institutul săsesc „Transilvania”, cea mai ve-
479 che bancă de asigurare din Sibiu.

În serviciul acestei instituțiuni observează și
480 pătrunde pentru întâia dată operațiile de
481 bancă. Cercetează regiunile locuite de ro-
482 mâni, poartă pusele, vede nevoile și din
483 experiențele culese, răsare în genialitatea sa
484 pătrunzătoare ideea luminoasă de a înființa
485 în anul poporului român o societate spe-
486 cială de credit, pentru interesele sale eco-
487 nomice naționale.

Scănteia odată aprinsă în sufletul său, lu-
488 minează cu putere și nu mai găsește odihnă
489 până ce nu o duce la realizare.

După consiliul ținut între cei 7 bărbați
490 sprijinitori ai ideii sale Iacob Bologa, Fi-
491 motei Ciparin, Paul Danca, Ioan Hianina,
492 Anton de Mocioni, Alexandru de Mocioni
493 și David baron Ursu, Visarion Roman com-
494 pune proiectul de Statute. Peripețiile și fră-
495 mătăriile prin care trec aceste Statute până

să primească sancțiunea autorităților în drept
496 sunt de neuitat. Statutele sunt traduse în
497 ungurește și se aleg de plenipotențiali ai
498 comitetului fondator Alexandru și Antonie
499 de Mocioni, cari prezintă Statutele Minisbru-
500 lui de comerț spre aprobare în 1870.

Paralel cu acești pași Visarion Roman
501 pleacă la Viena să-și completeze cunoștin-
502 tele pe terenul vieții financiare, și cercetează
503 cele mai dinții instituții financiare din Viena
504 anume: „Oesterreichische Hypothek —
505 Credit — und Vorschussbank” și Erste Oe-
506 sterreichische Sparkassa” cum și Bursa din
507 Viena.

Aprobarea statutelor întârzie că Ministrul
508 maghiar cerea încă nu mai puțin de 7 mo-
509 dificări în textul Statutelor. În fine succede
510 luminatului politician român Alexandru de
511 Mocioni să înduplece Ministrul care re-
512 nunță la 3 din cele mai grele modificări.
513 Statutele sunt aprobate în sfârșit la Viena,
514 în 1871.

Spre lauda și mândria poporului român
515 capitalul social de 300,000 florini e subscris
516 cu înușfărire încă peste suma recerută, fără
517 să se simtă trebuința ajutorului caselor
518 străine (Prin noi înșine!)

Iată, cea mai strălucită dovadă că ideea a
519 fost ingenioasă, căci prin ea se satisfăcea
520 trebuința adânc simțită în straturile poporu-
521 lui român, ca să se emancipeze cu desăvâr-
522 șire de sub odioasa tatălă a speculei străine
523 care prin viclene uneltiri a supt măduva
524 neamului nostru secole deardând. Capitalul
525 odată subscris și vărsat s'a ținut aduarea
526 de constituire în 1872, când s'a creat banca
527 „Albina”, în al cărei frunte a stat până la
528 încetarea din viață Visarion Roman.

Fama lui Visarion Roman trece peste
529 munti I. C. Brătianu îl cheamă în „Princi-
530 patele Unite” unde a colaborat la înființarea
531 primelor institute bancare. Deși cu o pers-
532 pectivă de viitor strălucit el se reîntoarce
533 în Ardeal, știind bine că aci este totul de
534 făcut, pentru desrobirea noastră.

Visarion Roman moare sărac, și până
535 își urmează pregătirile la instituțiune
536 înalte dela Viena vinde marea pământul
537 din zestrea părintească dela Rășinari.

Un director de bancă care a murit sărac!
538 Nu cămătăria a fost preocupățiunea sa! El
539 a cunoscut nevoile poporului, a organizat
540 viață economică în spiritul asociației, în
541 spiritul muncii tuturor forțelor!

Visarion Roman moare sărac. Dar a fi
542 sărac nu este rușine strigă odinioară Ate-
543 nienilor marelor lor bărbați Pericle. Rusne-
544 e, zicea Pericle, a nu stărui să delături să-
545 răcia!

Figura măreață a lui V. Roman poate fi
546 exemplu generației de azi și generației de
547 mâine, care ar putea învăța din faptele mă-
548 rețe ale trecutului nostru pe cari este dea-
549 juns să fim în stare cel puțin a le imita.

FOILETON

O NUNTĂ ÎN SAT

De câte ori n'am văzut, cu toți, alaiul
550 acesta zgomotos, vesel, trecând în șiruri de
551 trăsuri ori pe jos, cu mirele și mireasa la
552 mijloc și cu lăutari în urma lor! Așa i obie-
553 cial pământului.

Oamenii când se aleg, fata și fiicăul, fe-
554 meia și bărbatul, se duc la biserică, și acolo
555 popa îi leagă cu jaramă de supunere și
556 credință, pe toată viața lor. Și legământul
557 acesta trebuie să se facă nu numai înaintea
558 lui Dumnezeu, dar și înaintea oamenilor ca
559 toată lumea să știe că acești doi vor fi de
560 acum, ca și noul, soți, sortiți ca să trăiască
561 împreună aceiași viață. Pentru aceasta tre-
562 buese mărturie. Toate rudele, prietenii vin
563 să fie de față, să se bucure de sărbătoarea
564 aceasta de unire a doi oameni.

Cei mai mulți privesc însă nunta cu sim-
565 plă curiozitate: dacă-i frumoasă mireasa, și ce
566 găteală are? Da mirele, cum e?... Și numai
567 puțin se pătrund de marea și sfânta însem-
568 nătate a acestei sărbători, când se leagă
569 astfel două suflete, două vieți una de
570 alta!

Am fost și eu odată la o nuntă țărănească
571 într-un sat din apropierea Sibului. Se mărita
572 Elisabeta Clăjan, orfană de război, crescută
573 în „Orfelinatul” societății noastre „Orotirea
574 orfanilor de război”. M'am dus ca
575 delegată a comitetului, reprezentând pe
576 D-na Catina Bărsan, prezidenta. Aveam

însărcinarea să duc miresei un dar de 2 mi-
577 lei, din partea comitetului. Pentru înzestra-
578 rea celei dintâi orfane care își găsea roșul
579 vieții, întorcându-se acasă, în satul ei, la
580 vatra părintă de sărmanii ei părinți, duși
581 amândoi de tineri pe lumea cealaltă și lă-
582 sând-o pe ea singură moștenitoare a micii
583 lor averi.

Nu știu de ce m'a impresionat adânc,
584 tot ce am văzut și am observat la această
585 nuntă. De cum am fost întâmpinată dimi-
586 neața la hotar de „jucătorii” cari veniseră
587 v'ro douăzeci, ticsiți în donă trăsuri, cu
588 „stegarul” în frunte; — și până seara la ple-
589 carea mes, cu același alai, — am trăit cu
590 sufletul clipe de bucurie și emoție, cum nu
591 trăisem decât în copilăria mea.

În mijlocul poporului pe care de mică
592 învățasem să-l iubesc, să-l cred bun, curat
593 ca natura, pornit spre bucuria senină a vi-
594 eței, cu inima deschisă pentru veselia uma-
595 nă, altruistă, fără gând de interes egoist!
596 La nuntă!

Pe fețele tuturor citiam bucuria aceasta:
597 de a putea lua parte la fericirea semenii
598 lui lor. O bucurie spontană, naivă, pro-
599 fund mișcătoare în sinceritatea ei, ca semn
600 de solidaritate omenească.

Mirele, Simușul Lunck, plugar, abia de 21
601 de ani, îmi țina o cuvântare de bun soț
602 și corul „jucătorilor” întonă un „trăiască,

la mulți ani să trăiască!” Cu toții eram îm-
603 brăcați în portul curat al muncitorilor, cu
604 flori la piept și la pălării. „Stegarul” mai
605 voinic, mai împodobit decât toți, își fi-
606 nea mândru steagul de năfrâni colorate,
607 falfăite în vânt.

La sosirea în sat, mi se face mic și în-
608 soșitoarelor mele o primire ca la suveran.
609 Satul întreg e în picioare. Nuanul cuvân-
610 tează cel dintâi, apoi învâțătorul și un
611 unchiu al miresei. După acestea pleacă cu
612 nimeni cu toți invitații la mireasă, s'o ducem
613 la biserică.

Pe mireasă am găsit-o în casă înconjurată
614 de fetele din sat și mări și mici, cari cân-
615 tau în cor, cu melodie dăuioasă:

„Ia-ți mireasă ziua bună
616 Dela tată, dela mamă
617 Dela frați, dela surori
618 Dela grădina cu flori
619 Dela fete și feciori
620 Dela fir de busuioac
621 Dela fir de tătăiță
622 Dela fete din uita”.

Mireasa gătită cu cunună pe cap, ședea
623 pe laviță dintre ferestre și plăoșe. Lacrimi
624 adevărate, mari și grele, în fața ei, pe ma-
625 să, era vâlul ei, sprijinit în capete de două
626 furculițe.

— Pentru ce plângi? o întrebai, săru-
627 tând-o cu duioșie.

N'avea decât cincisprezece ani și gândii
628 că poate rudele o silesc la căsătorie. Ea mă
629 asigură că nu.

Primăria oraşului municipal Arad.

Publicaţiune.

Noi Primarul oraşului municipal Arad, aducem la cunoştinţă generală următoarele:

În vederea întocmirii listei alegătorilor comunali în virtutea legii pentru reforma administrativă, am tipărit chestionare, care se vor distribui în mod gratuit proprietarilor de case, sau încredinţătorilor lor din acest oraş după numărul familiilor locatate din fiecare casă. Aceste chestionare vor fi împărţite de către proprietarii casei în familiile locatate, care au dobândit cetăţenia română, şi anume un exemplar de fiecare familie.

Proprietarii de case vor îngriji ca aceste chestionare să fie completate cu datele necesare de către capii de familie locatate în aşa fel, ca ele să poată fi ridicate în termen de 15 zile dela distribuie de către organele noastre însărcinate cu această operaţiune.

Chestionarele completate vor fi verificate de către proprietarii de case.

Acei capi de familie cetăţeni români cari din gresală nu ar primi exemplarul chestionar, sau doresc a primi lămuriri se vor adresa dlui primnotar al oraşului S. Stefanu, dela care vor primi exemplarul — chestionar necesar şi desluşirile dorite.

Având în vedere că completarea exactă şi la termen a chestionarului este de interes general pentru cetăţenii oraşului, rugăm atât pe proprietarii de case cât şi pe capii de familie cetăţeni români a da atenţiunea cuvenită.

Arad, la 29 Maiu 1925.

(1235) Primar: Dr. I. ROBU.

Mi-am deschis noul atelier de croitorie

pentru bărbaţi

în Strada Eminescu No. 30.

(1096) Teodor Cristea.

Extras din licitaţie publică.

În riscul, sarcina şi spesele firmei debitoare întreprindere de filme Victoria din Arad se va vinde la licitaţie publică, ţinută la 5 Iunie a. c. după masă la orele 4 în birourile Băncii Centrale Filiala Arad cu intervenţia notarului public Dr. EUGEN BELES. 1. 38 bucăţi filme cenzurate uzate, II. 32 filme sub cenzură. III. 7 bucăţi filme necenzurate, IV. aranjament pentru birou şi anume: patru mese de scris, 3 dulapuri, 2 pupitre, 8 scaune, 1 maşină de scris şi alte rechizite de birou V. O maşină mică de proiectare, precum şi o maşină mică de fotografiat, ambele fără marcă de fabricaţie, VI. 40% participare la cinematograful de vară de pe Malul Mureşului. VII. Diferite obiecte pentru cinematograful, şi laborator, precum şi aranjamente pentru repararea filmelor, cutii pentru transportarea filmelor, cea 50 filme suplimentare, cea mai mare parte uzate, date în gaj, aceleia care va da mai mult eventual şi sub preţul de strigare. Preţul de strigare este de 600.000.— Lei.

Obiectele de licitaţie se pot vedea în biroul firmei Victoria Film şi în parte în magazia Băncii Centrale Arad în fiecare zi de lucru între orele obişnuite, iar condiţiunile de licitaţie sunt depuse şi în birourile Băncii Centrale şi în biroul notarial public Dr. Eugen Beles. (1238) Arad, în 30 Maiu 1925.

Răspândiţi Tribuna Nouă!

Congresul profesorilor de istorie

S'a deschis în aula Fundaţiunii Carol din Bucureşti în prezenţa A. S. R. Principele Carol şi dlor miniştri dr. Angelescu, Lapedatu şi Nistor, al doilea congres al profesorilor de istorie din ţară.

Primul care ia cuvântul e dl. Moisiu. Dsa în numele comitetului de organizare salută pe A. S. R. Principele Carol cu cel mai profund respect şi cu dragostea cea mai curată şi mulţumeşte pentru loialta bunăvoinţă şi cinstea ce o face profesorilor de istorie, luând parte la congresul lor.

Deschizând astăzi în ziua cea mare a eroilor, congresul nostru, ne dăm seama de sacrificiile pe cari Dinastia, alături de întreg poporul, le-a făcut spre a ne păstra ţara şi fiinţa noastră naţională şi de aceea îndreptându-ne gândurile noastre pioase către cei pe cari îi sărbătorim astăzi, aducem augustei şi iubitei noastre Dinastii, întreg prinosul nostru de credinţă şi devotaţiune.

Luând cuvântul A. S. R. Principele Carol spune:

Am fost foarte imbuşurat când am primit să vii în mijlocul vostru cu prilejul congresului profesorilor de istorie. Am venit fiindcă această tagmă, această breaslă a profesorilor mi-e dragă, am venit fiindcă am convingerea de importanţa faţă de naţiune a învăţământului istoriei.

Mai sles în ziua de azi când oricine e dispus să uite trecutul şi a crede că numai ceea ce face el azi e bine, cred că învăţământul istoriei face ca fiecare să vadă că şi în trecut au fost oameni mari, s'au făcut lucruri mari. Acest învăţământ are impor-

tanţă primordială căci el pune pe temelii solide viaţa popoarelor.

Cred că profesorii de istorie au rolul nu de a face din istorie o iuşură de fapt, cronologică, ci de a fi îndrumătorii suferinţei şi a tineretului prin exemple vii: trebuie să scoată învăţăminte trecute pentru întărirea viitorului.

Nu are mare importanţă că în anul cutare s'a întâmplat cutare fapt, ci de ce s'a întâmplat şi să vadă urmările lui asupra vieţii popoarelor.

Eu care mă ocup cu fapte de cultură văd în istorie încheierea şi dezvoltarea neamului.

Istoria cronologică de până azi nu mi poate fi desăvârşită de istoria culturală, deci de viaţa popoarelor.

Le urez spor la muncă şi succes ca să convingă şi pe cei neconvinşi de importanţa acestei ramuri a învăţământului.

D. Dr. ANGELESCU, ministrul instrucţiunii, relevă importanţa iniţiativelor luate de profesorii de diferite specialităţi de a se aduna în congres, unde să discute problemele din învăţământ.

Arată apoi că congresul profesorilor de istorie are o importanţă deosebită, întrucât obiectul istoriei este unul dintre obiectele fundamentale ale învăţământului public.

Cum suntem în preajma reformei învăţământului secundar congresul are rostul de a da îndrumări şi indicaţiuni folositoare pentru această reformă.

La ora 3 jum. au continuat lucrările congresului.

CRONICA ȘCOLARĂ

Spre o lume nouă

Arad, 30 Maiu.

La conferinţa învăţătorilor din plesă Chişineu, ținută în ziua de 27 Maiu în comuna Socodor, d. Dimitrie Boariu, preşedintele adunării, a rostit o interesantă conferinţă, al cărei rezumat îl dăm mai jos, ideile curioase intrînsul interesând deaproape corpul învăţătorilor:

Decătorii învăţătorimea noastră se adună în conferinţe, deaiaşori ni se răscolte în suferinţe adăceri aminte despre intrunirile fruntaşilor diferiţilor popoare şi biserici, cari aveau de scop rezolvarea problemelor de interes public.

Conferinţele noastre învăţătoreşti sunt na fel de intruniri, în cari pionierii culturii trebuie să sfătuiască, să delibereze şi să hotărască la ch stăni de instrucţiune şi educaţie, în afara metodelor cele mai efective pentru scopul final, care este: înălţarea morală a norodului.

Azi toată lumea caută numai şi numai fericirea pe care încă, — cu regret constatăm, — omenirea, în cea mai mare parte, o vede numai în bunurile materiale şi numai o parte mică caută aceia: fericire în cultură şi moralitate.

Războiul mondial a lăsat şi urme triste, de neafteasă suferinţă. Omenirea fuge cu raţiunea în toate părţile şi nu poţi pricepe ce vrea, afară numai de dorul ei de îmbogăţire, necruşând pentru jurgerea acestui scop nici chiar atentele la avutul şi la viaţa desproşului. Nimenea nu e mulţumit şi nimenea nu lucrează după un plan şi după un metod. Acestea nemulţumiri şi moleşeli nu arată altceva decât stări bolnăvicioase, isorite din marea turburare a omenirii — rezultanta războiului năimicior.

Constatarea marelui bărbat dr. Forster a fost profetia sârilor din zilele noastre. El zice aşa: „Regresul culturale omenestii ce are în timpul nostru, în predominarea crescândă a patologiei în om. Nici odată ştiinţa patologică n'a făcut stătea progrese,

ca în timpul nostru; niciodată voinţa n'a depus armele înaintea patologiei, ca astăzi. Chiar oamenii sănătoşi se îmbolnăvesc în daltece voinţa încetează de a governa, iar organismul este lăsat în voia intuneoaselor lui porniri“.

Corpul didactic al nostru — trebuie să ajungă la concluzia că: nici şcoala primară ca instituţie şi nici învăţătoria ca corp, n'au fost ferite încă de anumite stări, cu îndemnuri pentru activităţi numai de mântuială. Sunt interese superioare, cari ne opresc de a recunoaşte unele ori altele rezultate al acţiunilor noastre. Cu toate acestea însă, — azi când cutitul a ajuns la os — din acest loc, trebuie să stabilim faptul, că: Baza religioasă morală, care formează temelia învăţământului şi îndreptarul şcolii, — este subredă, se clatină din zi în zi, şi din clipă în clipă devine mai ameninţătoare. De altă parte, membrii corpului didactic sub influinţa atmosferei şi a mediului social turburat de simptome patologice lăverdate, — în cea mai mare parte vād în şcoală o preocupare secundară, iar activitatea lor principală se manifestă prin străgerea de bunuri.

Aceasta se poate constata şi la o parte din cler. Cu atât mai mult merit au cei ce au ştiut să reziste vântului rău.

Adevărul este: învăţătorul caută, ca învăţământul religioasă să-l lase la sarcina preotului, iar preotul la rândul său îl trimite învăţătorului. Astfel suferă cauza cea mare şi sfântă a educaţiunii. Suferă omul, ca individuitate, — dar mai presus de toate suferă familia, societatea, — biserica şi statul, ca colectivităţi. De aici emanează isvorul otrăvitor de suferinţe şi al stărilor intortochiate dintre oameni. Multimea, vulgul cu intelectualii în frunte, — se pare, că au notat, că: Naţiunea română a trait şi trăeste prin şcoală şi biserică; orică şcoala şi biserica se contopesc azi cu însăşi naţiunea română, cu însuşi statul român.

— Il lubeşti pe mirele tău?
— Da!

Cu toate acestea continua să plângă. Ascaltai mai departe cântecele fetelor cari urman fără lacrimare:

„Colo în vale, în frăget,

Unde curge apa încet

Sade mama miresei

Lăcrământ şi cuvântând:

— Tine, Doamne, ziua mare

Cam o dată călătoare

Peste dealuri, peste munţi

La părinţi necunoscuţi“.

— Si am înţeles lacrimile ei. Aşa plâng toate miresele la ţară. Ele regretă, instinctiv, viaţa copilăriei, care peste câteva ceasuri va trece pragul unei alte vieţi. Ce înţeles simbolic aveau aceste simple strofe, de sublimă poezie pentru sufletul fraged al copilei, copleşit de tradiţiile vieţii grele ale tuturor mazelor şi bunicilor din popor!

Măine va intra şi ea în rândul lor. Va lua pe umerii ei tineri grija casei; va purta sarcina copiilor, va naşte în dureri crude şi va tremura toată viaţa ei, de soarta lor, de teama celui mai tare tovarăş al ei, căruia s'a dat a um toată, unealtă alabă în mâinile lui... Inconştient trec toate aceste prin sufletul ei, pe când deodată cântecele se opresc, căci a venit mirele s'o ducă la

biserică. Doi „jucători“ ridică, cu furcăte, vâlul depe masă şi îl latunde năreşi:

„Mireasa ia-ţi logodul

Şi-ţi urmează norocul“

— Ea îşi ia vâlul şi fetele i-l aşază pe cap, apoi porneşte cu nunii la biserică.

— Acu-i stăpânita de aceiaşi atmosferă solemnă. „Stai ca o mireasă“ se zice. În adevar, nimieri nu-i pătruns de sfîşietea momentului ca dăna. Preotul, în desvelirea sfîntelor taine ale căsătoriei, îi spune:

— „Si feceia să se teamă de bărbat...“

— Nu e mirare dacă glasul ei tremură, de abia se aude când răspunde:

— Da!

Afară însă, după ce s'a încheiat actul solemn, cu „Isaia dănuştă...“ încep urările cu închinări cu tuică dulce — în sănătatea mirilor! Se aşază o masă în curte — căci e o zi frumoasă de Septembrie — şi pe masă în faţa miresei, care şade pe scaun largă mire, se pune o farfurie goală. Incep darurile.

Sunt pofită să deschid şirul. Şi inima mă îndeamnă să aduc omagii generoaselor fondatoare ale „Ocotirei Orfanilor de Război“. Mai presus de toate Reginei Maria, suverana bună, cu suflet mare, întotdeauna aproape de inima poporului ei.

Din cele expuse rezultă, că stările patologice, mentale şi bolnăvicioase, cari turbură echilibrul, sânt aproape singurele, cari predominază în timpul de faţă.

Astfel stând lucrurile, oamenii învăţaţi, cari nu şi-au pierdut calmul, au căzut pe gânduri şi caută căi şi mijloace pentru restabilirea stărilor normale. Sociologii caută stabilirea diagnozei, ca să înfrâneze patologismul, iar filosofii lucrează pentru abaterea la normal al echilibrului sovăitor.

Dacă aceştia lucrează pentru însănoşirea omenirii, cu atât mai vărtos se impune corpului didactic să o facă, pentru că în mână lui este pus băţul magic, din cari izvoresc fericirea neamului nostru românesc. Pentru că s'au putea delega enigmele, din care se reasă îndreptarea lucrurilor, ni se impune de a căuta în jar şi vom vedea cum lucrează francezul, englezul, americanul, ba chiar şi germanul învin, cum aceste popoare prin muncă asiduă consolidează, edifică şi normalizează tot ceea ce a distrus războiul. Aceste neamuri — imediat după război — au căutat să se determine voinţa în direcţie sănătoasă, căutând mai presus de toate să promoveze binele public, cultivând altruismul, iar prin acesta înălţarea neamului şi a patriei.

Concluzia pentru membrii corpului didactic de azi este: să determine voinţa elevilor pentru tot ce este bine şi frumos. Caracterul elevilor să fie altoit de acel *kaio kagata*, care-l pune pe individ într-o lumină ce pururea arde şi luminează.

Permiteţi-mi, că aceste constatări şi îndrumări să le închei cu marele poet-filozof, Eminescu, care trăind şi el într-o atmosferă ca cea din zilele noastre, a dat o deviză conducătorilor poporului românesc, zicând: „Schimbaţi opinia publică, daţi-i o altă direcţiune, răscolţiţi genul naţional — spiritul propriu şi caracteristic al poporului din adăncurile în care doarme — faceţi o uriaşă reacţiune morală, o revoluţiune de idei, în care ideea „românesc“ să fie mai mare decât uman, genial, frumos“. Iată deviza care-i bună fiecărui învăţător ce se respectă.

Convins fiind, că nu veţi lăsa ca glasul meu să fie glasul celui ce strigă în pustie, ci fiecare de azi încolo se va înarma cu idealismul şi abnegaţiunea, cari în trecut au fost podoabele antecesorilor nostri co legi, ştiind că îmbrăcat fiind cineva cu aceste vestimente, va deveni un factor cu care lumea se va fericii, urez tuturor membrilor corpului didactic putere de muncă pentru îndeplinirea misiunii lor.

Conferinţa de primăvară a Asociaţiei Hălmaşu

Conferinţa învăţătorească de primăvară a Asociaţiei despărţământului Hălmaşu şi-a ținut şedinţa culturală în com. Talgi, pe ziua de 27 Maiu, conform programului stabilit şi fixat din timp în timp de dl. Meizeş, preşed. Asociaţiei.

Pe lângă învăţătorii Asociaţiei respective, au mai luat parte şi alţi.

Dl. Mihail Vidu, s. revizor de circumscripţie a fost şi de data asta în mijlocul nostru în tot timpul executării programului.

Şedinţa s'a desfăşurat dupăcum urmează:

1. Cuvântul de deschidere, a ținut cu multă viaţă şi însufleţire de dl. Meizeş, în care a accentuat pe lângă multe altele şi despre necesitatea moralităţii şi rolul dascălilor la sate în această privinţă. A arătat cum învăţătorii, pe lângă conducerea şi formarea sufletelor celor mici în şcoală, mai au menirea şi de-a conduce în timp de război. A făcut apel la solidarizarea dascălilor, pentru deşteptarea conştiinţei naţionale la sate, această ramură constituind un număr destul de însemnat din populaţia ţării.

2. Dl. Mihail Vidu aduce cuvinte de laudă şi mulţumeşte faptului că a putut lua parte la această Conferinţă şi urează succese tuturor în îndeplinirea sfîntei misiuni ce o are această şedinţă a asociaţiei la poalele Munţilor Apuseni.

3. Urmează prelegerea practică a dlui Ionuţ, inv. din loc cu cl. IV-a din Istoria

patriei şi anume despre Mircea cel Mare şi războaiele purtate cu Turcii.

4. O altă prelegere practică țină dl. P. trisor, inv. Ocşor tot cu elevii cl. IV-a, tratând despre „Legea Sanitară“. A fost o lecţie sugestivă şi care şi-a ajuns scopul dorit, cu mici eforturi, datorită tactului pedagogic al inv. deşi este o lecţie grea.

5. Dl. Ioan Tamas, inv. Hălmaşu țină o disertaţie despre „Principiile şcolii active“ şi modul lor de aplicare din care se poate constata fondul bogat de care se bucură Domnia sa datorită lecturii particulare, care a ştiut să-i dea importanţa cuvenită din vreme.

6. După alte discuţii cu caracter pur pedagogic, cari au durat mai bine de o oră s'au mai discutat şi alte chestiuni cu caracter pedagogic social, cari privesc direct pe învăţător.

Se constată de majoritate prin argumente bine judecate şi determinate, înspăimântătoare prăpastie dintre idealismul inv. şi şcoala şi răspiaţa lor, ce-ar trebui să mearcă dela cei competenţi, cari nu țin seama de cotă de traiul greu ce suportă mai de seamă aici în creerii munţilor, unde sunt lipsiti de orice împroprietărire, fie ea de săracă.

S'au făcut oarecari propuneri ce se vor înainta în scris ulterior forurilor competente obligă prin legi şi moralmente şi cari apară, credem, că vor fi satisfăcute, atît timp cît învăţătorii şi indelesesc cu ştiinţozitate datorită, fiind călăuziţi de sentimente curate, cari constituiesc un jimbol activitatea lor dascălească.

Programul s'a terminat la orele 2 p. după care s'a luat masa în localul dlui din loc. Aci s'a ținut toastră în onoarea dlui prefect al judeţului şi N. Cristea revizor şcolar arătând că nici de data asta şcolarii nu ne scapă din vedere şi că atunci când suntem călăuziţi de idealuri înalte bucurăm, ca şi atunci dealteal când ne tristăm, le păstrăm şi dlor un loc de cinste în inimile noastre.

Planurile unui viitor război Germaniei

Intr'un articol intitulat: Cum pregăteşte Germania războiul contra Poloniei“, *„Gazeta Warszawa“* desvăluie planurile politice germane. Pasivitate în occident, activitate în orient, iată principiul fundamental al politicii germane în momentul actual. Programul adoptat de Germania este un program de revanşă în etape. În prima etapă, revanşa germană se va îndrepta asupra orientului. Războiul occidental nu veni mai târziu.

D. Diamandi primit de d. Briand

PARIS. — D. Briand a primit ieri pe Diamandi, ministrul României, însoţit de Ioan Florescu.

Misiunea d-lui Kalfoff la Bucureşti

PRAGA. — Înainte de plecarea spre Bucureşti d. Kalfoff a declarat ziariştilor bulgari doreşte să colaboreze amical cu toţi vecinii. Dsa a asigurat că Bulgaria gâsi în sine toată destulă forţă pentru respingea orice nouă lovitură şi şi-a exprimat mai satisfacţia că străduinţele guvernului bulgar sunt înţelese în Europa. D. Kalfoff a subliniat că cercurile din Praga în speţă au apreciat opera guvernului bulgar, de care a putut vorbi cu dlui Masaryk Brueş.

rută, ciocnesc mereu paharele cu roşu... Şi vechia se încinge tot tare, afară, sub cerul liber, acum, roşu de un auz fierăcător. Nuntaşii se prind la horă, hoh mare, cu toţii, cei mari, mici în altă horă.

Ţigănuşii cari se uitau şi ei, peste garduri şi pitulăţi printre deschişuri, prind curaj şi sar şi ei în bădărnă, chiotesc şi se dau peste cap, pe de ture...

Vântul toamnei rupe câte o frunză pomii desfoiaţi de fructe şi raza soarelui se lasă domoală, pare o binecuvântare pe această sfântă bucurie a unei. Nunta totil eil

— Si când vă duceţi acasă? îl întreabă într'un târziu pe mire.

— Oho, tocmai măine seară! Nu-i mare care nu țină cel puțin două zile.

Le-am zis: rămas bun, cu noroc şi sănătate şi la bucurioasă revedere!

Soferul şi însoţitorii mele ostensiseră la horă. Pe când eu duceam în sufletul meu în oraşul rece, căldură. O recreare sănătoasă.

Cât mai multe muoţi, feciori şi fete, mai multe nunţi! Si va trăi credinţa, ranta şi iubrea curată în neamul nostru viaţă bună şi frumoasă, în veci veci!

Constanta Hadu

Intr'o chestiune profesională

Arad, 30 Maiu 1925.

Prin urmare:

Domnule Director,

Nr. de joi (28 oct.), al ziarului Voastră, a apărut o notă, în care faceți referință la un articol al subsemnatului, în care se reproduc unele din coloanele „Tribunei Noi”, fără indicația izvorului. Vin să vă declar, că revizuirea mîntre li faceți o nedreptate. Iată

Articolul „Politica vămii dela Predeal” a fost transmis de mine, în primul rând aceluia revistei. Neapărat în proximele două săptămîni, după data transunerii, eram de față, că manuscrisul se va fi pierdut.

Transformând copia celui manuscris în forma, care a apărut în ziarul D. Voastră. V-am trimis-o D. Voastră spre publicare. În consecință reproducii se pot adresa numai subsemnatului, care în a fost, după cum vedeți de bunăcredință, fără să bînuiesc comlicațiile, căci atunci le-ar fi evitat.

Binevoii, Vă rog Dle. Director, a rectifica dojana cu pricina, și a primi expresia deosebitei mele stime

Ion Ciobanu

Considerăm, la rândul nostru, ca neavenită dojana ce am făcut pentru un fapt care, în aparență, ne da nouă toată dreptatea.

Un caz de mituire neizbutit

Chir, 28 Maiu.

Se știe de toată lumea situația critică în care se găsește funcționarul de astăzi, din cauza insuficienței salariului pe care îl are el și de scumpetea timpului și capcana cea pe care i-o întinde ispită de a-și călca conștiința sub presiunea lipsei și a celorlalte acte care nu cadrează cu demnitatea unui funcționar, recurgând la crearea altor surse laterale cu care să-și acopere cheltuielile existenței familiei.

Desigur că mijlocul acesta, care se uzează în breșea funcționarilor, cu scopul de a-și menține bugetul familiei, este destul de deplăcut din punct de vedere: leal, moral, social precum și al bunului mers al serviciului, dar iar este știut de oricine, că altele de aceea, care au gustat din viața de bobolui trecut, că omul în fața foamei și în fața lipsei devine cel mai feroce animal în adunatul interes al cuvântului, întunecându-se conștiința și sentimentul de dreptate și legăte și acționând numai la ordinul simțurilor fără control rațional.

Cauza principală care contribuie direct la ruperea funcționarilor, tentând la moralizarea lor, la mersul bun al serviciului și la păstrarea datoriei în conștiință și în sfera lealității și dreptății, este individul care începe cursa ispitei. Cu greu astăzi se poate găsi persoane cu caracter așa de bine născut și conștiință atât de scrupuloasă, ca să nu cadă în fața ispitei.

Totuși se găsesc persoane care să nu cadă în fața ispitei. Un caz concret s'a înregistrat în plasa Târnavă din primul sfert al comunei Iarocș, crezând că astăzi

se pot face toate cu bani, s'au prezentat la locuința agronomului regional în comuna Chier cu suma de 5000 lei și cu promisiunea încă de 15.000 cerând a face tot posibilul să le predea din hotărul comunei Chier 40 jugure fâneță, destinată satisfacerii îndreptățiților din această comună, care satisfacere mai reclamă încă un număr de peste 200 jugure, insistând pe orice cale să le satisfacă cererea. Dl. agronom Ioan Pretorian le-a arătat respectivelor reprezentanți ai comunei Iarocș că nu se poate să primească un funcționar public bun, și mai ales pentru a comite o ilegalitate, care cum este aceasta este cu adevăr o crimă, cău să răpești bucată de pâine a orfanului, vându-i sau invalidului de război din Chier îndreptățit la acest pământ și a-l da Iarocșului în care toți îndreptății sunt satisfăcuți, spunându-le că nu primește, iar respectivi au lăsat suma de bani pe masă și au spus că răspund ei de acești bani față de lege și comună.

Dl. agronom văzând gravitatea faptului, și mijloacele necinstite cu care caută acești oameni să-l ispitească, tentând la moralitatea sa și pentru a arăta oricui că nu întotdeauna poți să faci cu bani ce vrei și pentru a tăia poarta oricui de a mai căuta să câștige cauze pe care necinstite, din care cauză se îngreunează înfăptuirea definitivă a reformei agrare a drasat un proces verbal cu care înaintat suma lăsată de primarul comunei Iarocș Consilieratului Agricol din Arad spre a o destina întrebuințării unui scop de cultură sau filantropie și a lua măsurile cuvenite.

Corresp.

Gvernul norvegian în ajutorul lui Amundsen

Berlin 29 (Rador). — În caz că Amundsen nu se va reîntoarce până Vineri, guvernul norvegian va pune la cale acțiunea de ajutor necesară. Probabil se vor trimite la Spitzberg 2 hidroavioane și un vapor de război. Se va cere poște și ajutorul străinătății.

România la Comisia de Reparații

La sfârșitul lunii Iunie comisiunea de reparații dela Paris se va întruni: probabil într-o ședință ad hoc în vederea estimării materialului rulant al fostei monarhii austro-ungare, care a fost repartizat între statele succesoriale.

Reprezentantul României la această ședință va fi d. Zamfir Cristodorescu inginer inspector general.

Acord anglo-francez în chestia desarmării

LONDRA, 29. — S'a stabilit un acord asupra textului note: care va fi trimisă Reichului.

PARIS, 29. — Acordul între Franța și Anglia fiind virtualmente stabilit, conferința ambasadorilor se va întruni Sâmbătă pentru a lua o decizie în privința desarmării Reichului.

Conferința se va ocupa de asemenea cu cererea Bulgariei, tinzând la licențierea în etape a contingentului de 10.000 miișioni suplimentari. Se prevede că cererea guvernului bulgar va fi respinsă, căci conferința ambasadorilor socotește că ordinea fiind restabilită în Bulgaria, licențierea trebuie să se efectueze la data prevăzută.

Conferința internațională de Cale Ferată

La 15 Iunie cor. începe la Londra marea conferință internațională la care vor lua parte reprezentanții tuturor statelor din Europa.

Din partea C. F. R. vor pleca pentru a lua parte la desbateri, d-nii inginer Pretorian, directorul general al C. F. R. Cezar Mereuță, sub directorul general și Russ, director special.

Autoritățile sovietice perchezitează pe curierii diplomați englezi

Londra 25. — Ziarele britanice protestează cu energie în contra faptului că autoritățile sovietice au început să controleze valizele curierilor diplomați englezi la intrarea și ieșirea lor din Rusia. Ceva mai mult, curierii diplomați englezi au început să fie chiar perchezizați corporal de autoritățile de victorie rusești dela graniță.

Presa britanică este unanimă în a cere guvernului englez să se comporte la fel cu curierii diplomați bolșevici, care până în prezent se bucurau de privilegiile acordate de dreptul internațional diplomaților, așa că trec granița Angliei fără a fi perchezizați.

Nouii rebelluni în Albania

BELGRAD, 28. — În Albania meridională au izbucnit în mai multe localități desordini, în special pe teritoriul tribului Tosca. În această regiune, cărmuirea lui Achmed Bey Zogu are influență foarte puțină. Situația e critică mai cu seamă în regiunea Poloniei.

La Cinematograful de vară de pe malul Mureșului se va reprezenta azi Duminică „Indrăznețul american” aventură americană în 5 acte și un burles de Ziegfeld de primul rang. Începerea reprezentației la 9, precis.

La Cinematograful de vară de pe malul Mureșului va rula Luni Marți și Miercuri „Dorela” atracție senzatională în 7 acte și un adaus cu cea mai nouă modă din Paris care va atrage în deosebi atențiunea publicului. Începerea reprezentației la 9 și jumătate preciz.

Bibliografie

A apărut în editura „CARTEA ROMANEASCA”:

Biblioteca Agricolă, No. 20: Despre plug și arătură, de Ioan G. Botez, ing. agricol. Preț 4 lei.

Biblioteca Agricolă, No. 21: Albinele. Viața și obiceiurile lor, de D. I. Stamatiache. — Preț 4 lei.

Biblioteca Agricolă, Nrele 23 și 24: Alitoarea pomilor roditori, de D. I. Ștefănescu, inspector horticol. — Preț 10 lei.

Biblioteca Agricolă, Nr. 26: Un mare dușman al mărului: Păduchele lănos, de W. Knechtel, inspector entomolog. — Preț 5 lei.

Din jos de cârți. Dramă în 2 acte, de Th. D. Speranță. — Preț 5 lei.

Don Quijote dela Mancha de Mih. de Cervantes de Saavedra, cartonată, ilustrată. Preț 50 lei.

În Lumea Dreptății: Schițe și Nuvele, de I. Al. Brătescu-Voinești. Preț 50 lei.

Se află în toate librăriile principale din țară.

Pentru îmbogățirea Palatului Cultural

Continuăm azi cu publicarea numelor donatorilor pentru fondul destinat cumpărării de opere plastice — tablouri și sculpturi — pentru îmbogățirea Palatului Cultural.

Suma din urmă... Lei 31.200. Au mai donat: d-na baroneasă H. Popp (Arad) Lei 100; dl. baron Aurel Popp (Arad) Lei 100; Soc. pt. exploatarea pădurilor din jurul Aradului Lei 500; dl. M. P. Nasta (București) Lei 500; dl. ing. M. Manolescu (București) Lei 1000; dl. ing. Cezar Popescu (București) Lei 500; dl. ing. Taru inspector industrial Lei 500; dl. procuror Grozda (Arad) Lei 100; d-na Grozda (Arad) Lei 100; dl. M. N. Schipira director gen. soc. „Astra” Lei 3000; dl. ing. L. Molnar director soc. „Astra” (București) Lei 250; dl. M. Loewenton (București) Lei 300; dl. ing. M. Colleanu director soc. „Astra” (București) Lei 1000; dl. ing. Brandenburg fabr. „Astra” (Arad) Lei 300; dl. Barbieri fabr. „Astra” (Arad) Lei 100; dl. Eugen Popescu avocat (București) Lei 1000; dl. Dumitru Filitti (București) Lei 100; total: Lei 40.550.

Suntem autorizați a comunica cititorilor noștri că Palatul Cultural prin comitetul

special a reușit a cumpăra un număr de opere românești de valoare dela Salonul oficial din București și că aceste lucrări vor fi aduse la Arad și așezate în curând în galeria de belle-arte.

Vor fi reprezentate următoarele nume: Pictori: G. Petrașcu laureatul Salonului oficial, I. Polt Strâmbu profesor la academia de belle-arte din București (premiat la Salonul Oficial), Ludovic Bassarab și Sabina Popp (premiat la Salonul Oficial).

Sculptori: G. Dimitriu (fost prof. la școala de belle-arte din Iași).

Deasemenea s'a cumpărat un tablou al pictorului Ardeean Dumbrăveanu.

Alte lucrări vor fi achiziționate îndată ce fondurile o vor permite.

Din parte-ne rugăm pe românii Aradani prenum și pe cei din comunele vecine să contribuie cu suflet larg la această operă de interes cultural și național din care orașul nostru își face un titlu de glorie.

Sumele donate se pot trimite fie la direcția Palatului Cultural fie dlui inginer N. Petrescu. Nu ne îndoiim că cei cu dare de mână și cu dragoste pentru artă și neam vor răspunde bucuros la acest apel.

Impresii din Ardeal

— Un articol al dlui Chapuisat —

Citim în „Journal de Geneve”, un interesant articol scris de d. Chapuisat, directorul acestui ziar, și din care extragem:

„Tînut cu câmpii mănoase, cu păduri dese, cu turme nesfârșite de oi, vaci și bivoli, astfel ne apare Transilvania în zori de zi. Dela București îți trebuie 16 ore cu Expressul până să ajungi în capitala ei, căreia sașii îi spun Klausenburg și după ei, ungurii, Kolosvar. Clujul este un centru cultural cu clădiri frumoase, prietare cari o catedrală gotică clădită în 1396 de împăratul Sigismund.

Un versitatea, care cuprinde multe săli și o bibliotecă, de care e foarte mândră și pe drept cuvânt, numără în anul ei mai mulți savanți. Majoritatea acestor savanți și-au făcut studiile la Geneva. Acești profesori nu sunt ingrași, ei spun că dădorec dela Alma Mater a noastră și în special dela marile dispărut, Th. Flournoy.

Dar Clujul, centru intelectual, nu reprezintă întreaga Transilvanie. Casele țărănești, care se văd prin sate, sunt foarte pitorești și denotă gradul de civilizație al poporului. Admiri talentul și răbdarea femeii române, care după munca câmpului, se ocupă de țesăturile cele mai fine.

Clujul mai este însemnat pentru că acolo ungurii conduceau Transilvania. Fierște că le este penibil să nu mai domnească azi peste atâtea bogății și cu toate recriminările de ambele părți, între minoritatea ungară din Transilvania și majoritatea română, avem impresia că cu câteva sfârșări și multă psihologie, o soluție pașnică și durabilă poate pune capăt acestor conflicte enervante. Chestiunea minoritară devine o problemă internă, care se rezolvă prin concesii reciproce.

Pe de altă parte Universitatea și presa din Cluj al cărei entuziasm științific și patriotic am avut ocazia să-l apreciem, va face această legătură. Am văzut de altminteri, ziaristi români și ziaristi unguri la aceeași masă, ceace dovedește o dorință de apropiere.

D. Duca, ministrul afacerilor străine, expunea odinioară, în termeni frumoși, opera de consolidare a României. Ea își urmează calea în domeniile cele mai diferite în Transilvania, unde Mihai Viteazul în secolul al XVI-lea și prin Ioan Brâncoveanu în secolul al XVII-lea, au afirmat unitatea tuturor românilor, — unitate proclamată de scrierile atâtor croniciari, istorici și poeți transilvăneni.”

Artistice -- Culturale

Teatrul și muzica în Rusia roșie

Romanul lui Victor Hugo: „Clopotarul dela Notre Dame” a fost dramatizat de Krasenkof și reprezentat la „Teatrul Mic” din Moscova.

„Hamlet” a fost montat, în chipul cel mai modernist, la „Teatrul Artistic. Același lucru se va face cu „Prometeu” al lui Eschil.

Piesa „Mob” de Upton Sinclair a fost jucată cu enorm succes la Moscova.

Revista muzicală „Shizn Iskustva” aduce un lung articol despre Max Schreker a cărui operă „Der Ferne Klang” s'a reprezentat cu răsunător succes în Rusia roșie. Conservatorul de stat din Moscova pregătește o mare seră de muzică spaniolă.

Până una alta, — dupăcum se vede, — Rusia roșie se mulțumește și cu muzică albă.

Criticul danez Georges Brandes

a ținut la Viena o conferință despre Europa Nouă.

I. Agârbiceanu: Visurile

— povestiri (Biblioteca Semăntorului, (Arad). Marele nostru prozator a adunat în acest volum o samă de admirabile povestiri cari fixează pentru totdeauna câteva momente din războiul nostru de întregire. E prinsă cu măiestrie frământarea populației românești a unui sat ardelenesc de lângă foata graniță, în preajma și în timpul intrării și retragerii armatei române din Ardeal.

„Visurile” îmbogățesc cu câteva puterice povestiri îmbelșugate activitate literară a părintelui Ion Agârbiceanu.

Ultima oră

O cerere a poliției bulgare

BUCUREȘTI. — Zilele trecute a sosit la București Dimitriu șeful siguranței din Sofia și Nicolajev șeful siguranței din Ruscuc. Delegații bulgari, au cerut dela autoritățile noastre permisiunea și sprijinul, a descoperi și define pe emigranții bulgari din România, acuzați de diferite crime. Poliția a satisfăcut cerința și a deținut mai mulți bulgari, cari însă dovedindu și nevinovăția, au fost puși în libertate.

Sosirea în capitală a ministrului egiptean

BUCUREȘTI. — Eri a sosit în capitală Izet bey ministrul imputernicit egiptean.

Sesiunea parlamentară

BUCUREȘTI. — Ziarul „Dimineața” anunță că sesiunea parlamentară de-

acum va dura până în 25 Iunie a. c. Guvernul a hotărât pe lângă aceasta o sesiune extraordinară în luna August.

Modificarea regulamentului Camereii

BUCUREȘTI. — Guvernul a hotărât modificarea regulamentului parlamentar, pentru a împiedica obstrucția opoziției. Așa, că în viitor, la câte un articol, numai 2 deputați vor avea dreptul a vorbi și aceștia numai vre-o câteva minute.

Desbaterile reformei administrative

BUCUREȘTI. — Eri în ședința de noapte s'a continuat desbaterile proiectului de lege administrativă. În aceste desbateri au luat parte Lupaș, Iorga și ministrul Chirculescu. Legea s'a votat inclusiv până la paragraful 20.

INFORMAȚIUNI

Administrative

Rugăm în mod deosebit pe toți onafii noștri, fie din localitate, fie din provincie, să ne înconștințeze imediat când văd o neregularitate în viața primăriei regulate a ziarului nostru.

— Onorații noștri abonați cari sunt restanți cu plata abonamentelor nu rugați respectuos să binevoiască să aduce contribuțiile în ordine.

Personale

Poetul A. Cotruș, redactorul nostru s'a îndreptat dintr-o călătorie la Praga unde a parte împreună cu soția pianista Elisaveta Cotruș la festivalul muzical organizat la capitala Cehoslovaciei de către Societatea internațională de muzică contemporană.

Inchiderea anului școlar la școlile primare

În conformitate cu ord. Ministerului Instrucțiunii Direcția Generală a învățămîntului primar și normal primar No. 55999/925, școlile școlilor primare vor înceta în a de 20 Iunie, urmînd ca în ziua de 29 de să se țină serbarea de încheiere anuală care — în acest an din cauza că sunt elevi cari să cadă în prevedea art. 58—59 din noua lege a învățămîntului — va ține locul examenului de absolvire.

Tot în conformitate cu nămintul ordin, la această serbare se vor organiza producții școlare cu elevii tuturor claselor, acordându-se premii și recompense elevilor și învățătorilor; iar pentru activitatea școlară desăvîrșită în domeniul practic să fie cunoscută public, se vor organiza expoziții de lucru normal.

Expoziția de pictură a Letiței Al. Stamatiad

Expoziția de pictură și de vase cu motive românești a Letiței Al. Stamatiad, din Palatul Cultural, se închide azi Duminică 31 Mai, orele 8 seara. Cei cari au participat sunt rugați să-și ridice tablourile și vasele până la 31 Mai sau Luni 1 Iunie, orele 8 seara.

D. Bethlen la Geneva

Budapesta, 29 (Rador). — Primul ministru conte Bethlen, însoțit de ministrul finanțelor va pleca Sâmbătă la Geneva pentru a participa la ședința comisiunii de pace și la lucrările consiliului Ligii Națiunilor.

Examenul de gimnastică al Liceului „Moise Nicoară”

Liceul „Moise Nicoară” din Arad aranjează Duminică la 31 Maiu d. m. la orele 4 un examen de gimnastică ce se va ține pe terenul sportiv al soc. sportive „Gloria” C. F. R.

Bilete de intrare: loje de tribună 100 lei, bilete de tribună numerotate 25 lei, bilete de tribună nenumerotate 15 lei, se găsesc de vânzare la casa în ziua examenului. Program: 1. Exerciții libere comune; 2. Echipa de model cu măciuci; 3. Echipa de model cu bastoane; 4. Piramidă; 5. Alergare de la 100 m. cl. I—II 60 m. cl. III—IV 80 m. cl. V—VIII 100 m. 6. Aruncarea cu greutate; 7. Salt liber în înălțime; 8. Salt liber în lungime; 9. Concurs de fotbal între echipele Șc. Sup. de Comerț și Liceul „Moise Nicoară”.

Exercițiile vor fi acompaniate de muzică militară.

Avocații din vechiul regat au dreptul să profeseze în Ardeal

Jurisprudența Tribunalului Oradea Mare

CLUJ, 29. — Înă de mai mult timp baroul avocaților din Oradea Mare a dat în judecată pe colonelul de rezervă Ștefan Castano pentru simplul motiv că profesează avocatura în acel oraș fără a fi înscris în barou.

Astăzi, tribunalul orădean a luat în desbateri acest interesant proces.

În instanță, colonelul rezervist Ștefan Castano a putut să dovedească cu acte, că de multă vreme are dreptul să profeseze avocatura, fiind înscris chiar în baroul bucureștean.

În fața acestor dovezi, tribunalul prezidat de către d. Dumitrescu a dat câștig de cauză d-lui colonel Șt. Castano, obligînd chiar baroul orădean la plata cheltuielilor de judecată.

În consecință d. Castano va continua profesiunea de avocat în acel oraș, tot fără a fi înscris în baroul respectiv.

Grozavă ciocnire de trenuri în Bulgaria

SOFIA, 29 (Rador). — Trenul de persoane Sofia Kuestendil a deraiat lângă stația Gornabania. Sunt câțiva morți și 40 răniți. Tenderul și două vagoane au fost complet distruse. Deraierea se datorește unei pante primejdioase a liniei la acel loc.

Parlamentul

Camera

Sedința de după amiază dela 28 Mai

D. M. G. ORLEANU deschide sedința la orele 3 în prezența d-lor miniștri Vintilă Brătianu, I. G. Duca, dr. Angelescu și general Moșoiu.

Discuția reformei administrative

Opoziția condusă de d. Iorga a continuat obstrucția.

După votarea art. 12, D. CAZACLIU luând cuvântul la art. 13, propune un amendament pentru a avea prilejul să facă o serie de observații cu caracter general referitoare la economia întregului proiect și fără vreo legătură cu discuția articolului 13.

D. VITILA BRATIANU ministrul de finanțe, demască atitudinea opoziției, care prin lungi discuții neserioase face obstrucție și împiedică astfel alegerea consilierilor comunale și județene, pe care țara le dorește.

D. DR. LUPU declară că opoziția nu face obstrucție.

D. VINTILA BRATIANU ministru de finanțe:

„Las la aprecierea opiniei publice să judece cum înt lege opoziția să-și facă datoria”.

D. EDUARD MIRTO susține că art. 13 este în contradicție cu principiul descentralizării și propune un amendament, tinzând la suprimarea acestui articol.

D. VINTILA BRATIANU relevă din nou modul cum opoziția face obstrucție și spune că țara va ști cine sunt autorii acțiunii negative, care se continuă de patru ani în parlament.

D. I. G. DUCA (ironizând): Dece nu aduceți o bibliotecă întreagă, dacă voțiți să discutați serios?

Sedința de noapte

La orele 9.30 d. N. SIMIONESCU BARLAD deschide sedința fiind prezenți d-nii miniștri: Vintilă Brătianu general Moșoiu, Al. Lapedatu, I. Nistor și I. Inculeț.

Se continuă discuția pe articole a reformei administrative.

D. CEZAR SPIEANU, vorbește la art. 14, făcând o lungă disertație asupra rolului prefectului.

D. PREȘEDINTE atrage atențiunea d-lui Spineanu să vorbească în che-tie.

D. VINTILA BRATIANU constată că opoziția nu discută serios.

D. I. INCULEȚ: Opoziția prelungește guvernarea pe care vrea să o răstoarne prin obstrucție ce face. (Majoritatea protestează contra atitudinii o. o. z. i. e.).

La art. 17, d. PISTINER, vorbește contra consilierilor de drept.

Sedința se ridică la orele 11.45.

Sedința de dimineață dela 29 Mai

Sedința se deschide la orele 9 și 20.

Prezidează d. P. Gârbovicenu, vicepreședinte.

Pe banca ministeriată sunt prezenți d-nii: Vintilă Brătianu, I. G. Duca, N. D. Chirculescu, I. Inculeț.

Reforma administrativă

Se continuă discuția pe articole a reformei administrative.

La art. 17 — despre consilierii de drept — vorbește d-nii: Hans Otto Roth Radovici.

Deputatul țărăniș aplică sistemul de luptă al opoziției: obstrucție, vorbind timp de oră și jumătate, în afară de chestiune.

Cuvântarea d-lui Radovici trecând peste două ore și fiind evident obstrucționist, d. Președinte, după consultă Adunarea, ridică cuvântul vorbitorului.

Opoziția protestează.

D. N. IORGA: Se discută obiectiv de noi legea. (Ilaritate)

VOCI: E obstrucție în toată regula. Acesta e adevărul.

Sedința se ridică întrucât s'a trecut de orele 12.

Votarea sedinței azi la 3 d. a.

Sedința de după amiază

Sedința se deschide la orele 3 d. amiază.

Economice.

Reducerea taxelor de import

Eri seara a avut loc la Ministerul de finanțe sedința Comisiei Vămurilor prezidată de secretarul de Stat Georgiu. S'a hotărât reducerea taxelor de import la următoarele mărfuri respective alimente fixându-se în felul următor noile taxe: cașcaval după un kilogram 2 lei lapte condensat după un kg. 4 lei, sămânțe de ulei 5000 lei vagonul.

Prezidează d. P. Gârbovicenu, vicepreședinte.

Pe banca ministeriată se află d-nii: V. Brătianu, G. Tătărescu, G. Cipăianu, general Moșoiu, G. O. Mărzescu.

Se intră în ordinea de zi: Interpelarea d-lui Iorga, privind acuzația de bolșevism care se aduce opoziției.

Domnia sa arată că acuzațiile aduse opoziției îl surprind, fiindcă nici odată zările care o reprezintă nu au fost mai cumpătate în expresii ca acum. În ce privește declarațiile fruntașilor opoziției n'am putut îndrăzni pe nimeni la asemenea presupuneri.

D. N. Iorga spune că zările opoziției n'au atacat niciodată — deși lupta pentru răsturnarea guvernului e mai acerbă ca oricând — personal pe conducătorii autorizați ai partidului liberal în cinstea lor.

Se ocupă de atitudinea pe care ziarul nostru o are față de unii din conducătorii opoziției.

Se ocupă de o notă informativă emanând dela Marele Stat Major, referitoare la comunisti.

Face teorii amănunțite asupra comunismului.

Senatul

Sedința dela 29 Mai 1925

D. MIHAIL PHEREKYDE deschide sedința la orele 4.15 în prezența d-lui ministru Chirculescu.

D. IONITA PETRESCU (GORJ) depune din inițiativă parlamentară un proiect de lege modificatoare a unor articole din legea Băncilor Populare din 1904 și decretului lege (Duca) din 1918.

D. sa arată Senatului că mișcarea cooperatistă române a ajuns la așa grad de dezvoltare, încât vechia legislație nu-i mai corespunde.

D. ministru Chirculescu fiind de acord cu cuprinsul proiectului, Senatul admite urgența.

Legi votate

Senatul votează proiectul de lege pentru acordarea termenelor de grație în obligațiuni cu valută superioară.

S'a luat apoi în discuție proiectul de lege privind la aplicarea dispozițiilor legii asupra regulării plății datoriilor particulare stipulate în monedă superioară și datorile contractate de creditorii belgieni.

La discuția generală d. GH. GHIBANESCU, luând cuvântul, întreabă dacă nu cumva printre creditorii belgieni cu care s'a încheiat convenția nu s'ar găsi și unele elemente camuflate.

D. N. D. CHIRCULESCU, ministru muncii, cooperatist și asigurărilor sociale, răspunde, dând lămuriri asupra mecanismului operațiunii acestor finanțări, care nu diferă de acela întrebuintat față de creditorii străini.

D. sa spune, că odată ce creditorii belgieni s'au înscris la oficiul valutar respectiv și față de ei, se vor executa încheierile decurgând din tratativele prealabile.

D. Chirculescu încheie, asigurând că aranjamentul încheiat e făcut cu toate garanțiile pentru demnitatea Statului român.

Proiectul a fost luat în considerare și votat pe articole.

Votul în total cu bile se va face în sedința de Sâmbătă care a fost anunțată la orele 3.

La orele 4.30 sedința se ridică.

Bibliografie

A apărut în editura: «CARTEA ROMANEASCĂ»:

In depozit: *Cântecul mele*, Vol. II. (1922-1924), de Lucian Costin. — Preț 15 lei.

Opere complete, vol. I, de I. Al. Odobescu. Preț 60 lei.

Într-o noapte pe Bărăgan, de N. Poră. — Preț 40 lei.

Războiul Lenuței: *Povestiri din viața copililor*, de P. Dulfu. Preț 15 lei.

Copiii. Ingrijirea lui modernă. Premiata de Cartea Românească, de Dr. Horia Slobozianu. — Preț 50 lei.

Anecdote botezate, Vol. IV., ed. IV., de Th. Speranția. — Preț 40. — lei.

Se află de vânzare la toate librăriile din țară.

Lira sterlină în mare urcare

LONDRA, 29. (Rador). — Lira sterlină a cotat astăzi la New-York 4 dolari 80 și 7/16 cents, cel mai înalt record înregistrat dela război încoace.

Colonizările în Rusia

MOSCOVA, 28. — Comisariatul agriculturii a înregistrat în anul curent 354 de cereri de colonizare făcute în numele a 240 de mii de țărani doritori de a se muta în regiunile despopulate ale federației sovietice. 72 de mii de țărani vor să se mute în Siberia, 17 mii în Extremul Orient, 32 de mii în Caucazul de Nord, restul intenționând să se așeze în regiunile Volgei, Uralului, Ucrainei, Turkestan și Chirghiz republică.

—oo—

Devizelo și valuta.

Rador, 30 Mai.

Zărilor:	Dolarul:	Leul:
Berlin	123. —	123. —
Amsterdam	207.55	207.55
New-York	516.55	516.50
Londra	2511.50	2511.50
Paris	2591.75	2590. —
Milano	2062.50	2052.50
Praga	1532.50	1532.50
Budapesta	7275. —	7275. —
Belgrad	850. —	850. —
București	245. —	245. —
Varșovia	100.25	99. —
Viena	7280. —	7280. —

Cursul devizelor București

pe ziua de 30 Maiu 1925.

Paris	10.63
Berlin	—
Londra	1027. —
New-York	211.25
Italia	845. —

Elveția	40.96
Viena	30.10
Budapesta	—
Praga	6.30

Valute:

	Cerete	Oferite
Napoleon	780. —	—
Mărci	50. —	—
Leva	145. —	—
Lire otomane	110. —	—
Sterline	1018. —	—
Francozi	10.80	—
Elvețieni	40. —	—
Italiani	8.40	—
Dracme	370. —	—
Dinari	335. —	—
Dolari	210. —	—
Marca poloneză	40. —	—
Coroana austriacă	30. —	—
„ maghiară	30. —	—
„ cehoslovacă	6.25	—

Extras din publicațiune de licitație.

În sarcina, rizicul și speșele firmei de toare întarțate Marcovits și Lippe Arad se va vinde prin licitație publică (ținută ziua de 6 Mai a. c. la orele 4 d. m. fata locului Arad, Bulev. Regele Ferdinand No. 24, cu intervenția notarului public EUGEN BELES, un automobil dat în marca Fiat, motor 982. 20 P. H. Nr. 30 cu preț de strigare de 150.000 lei, celui care va da mai mult, eventual și sub preț de strigare.

Automobilul se poate vedea în fiecare de lucru între orele 3—5 în Arad în curtea casei cu No. 24 Bulevardul Regele Ferdinand iar condițiile de licitație sunt depuse biroul notarului public dr. Eugen Beles, Arad, în 30 Mai 1920.

În prăvălia de ghete bărbătești, femeie și pentru copii

EMERICH CZERNOCZI

în Str. Mărășești (Kossuth-u.) No. 7, capătă ghete în atelier propriu confecționate pe un preț foarte moderat.

Cetiți și răspândiți
Tribuna Nouă

Reclama

e sufletul
comerțului

Salonul de coafor și manicur pt. femei

se află în Arad, Strada Brătianu (fost tzer) No. 9, unde se capătă în mari asociații mente articole de toaleta.

Tractoare Fordson, automobile și camioane Ford
se capătă și sunt imediat furnizate de Întreprinderea de Mașini și Automobile Arad, Str. Alexandri Nr. 6. Telefon 112
exclusivă agentie. Magazie permanentă cu piese și atelier special de reparații Ford și Fordsonuri.

Calea Ferată Arad-Podgoria

Valabil dela 1 Martie 1925

Mersul trenurilor

Trenuri de persoane						Trenuri de persoane					
2	4	6	8	10	Klm.	1	3	5	7	9	
cu clasa I și III a						cu clasa I și III a					
510	800	1130	1440	1800	—	Arad	715	957	1334	1644	2004
514	804	1134	1444	1804	1-1	Arad C. F. R.	712	954	1331	1641	2001
						Halta 1					
						„ Micăla-nouă					
521	811	1141	1451	1811	2-5	Micăla	705	947	1324	1634	1994
530	820	1149	1459	1819	6-7	Glogova	657	936	1316	1626	1996
539	829	1159	1509	1829	11-6	Măndrulo	647	929	1306	1616	1986
						Halta Măndrulo-Cicir					
544	834	1204	1514	1834	12-9	Cicir	641	924	1301	1611	1981
553	843	1213	1523	1843	16-3	Sămbăteni	632	915	1292	1602	1972
604	854	1224	1534	1854	21-4	Ghiorec C. F. R.	621	904	1241	1551	1911
						Halta 3					
607	857	1227	1537	1857	22-3	Ghiorec piața	617	908	1237	1547	1907
Trenuri de persoane						Trenuri de persoane					
102	104	106	108	110	Klm.	101	103	105	107	109	
cu clasa I și III-a						cu clasa I și III-a					
617	900	1237	1547	1907	—	Ghiorec piața	606	858	1228	1538	1898
627	904	1242	1552	1912	1-1	Cavin	602	855	1224	1534	1894
						Halta 5					
						„ 7					
631	912	1251	1601	1921	4-7	Covășint	553	847	1215	1525	1885
						Halta Covășint com.					
						„ 8					
						„ 9a					
						„ 9b					
						„ 10					
650	928	1310	1620	1940	11-5	Poala muntelui	534	831	1156	1506	1856
652	936	1318	1628	1948	13-6	Halta 12	525	823	1147	1497	1847
						Siria					
						Halta 13					
						„ 14					
707	946	1327	1637	1957	16-5	Găla	516	814	1138	1448	1808
714	950	1332	1642	2002	19-9	Măscu	511	809	1133	1443	1803
718	956	1338	1648	2008	20-7	Păncota gara	505	803	1127	1437	1797
						Halta 16					
						„ piața					
722	1000	1342	1652	2012	22-2	Păncota comuna	500	798	1122	1432	1792
Trenuri de persoane						Trenuri de persoane					
202	204	206	208	210	Klm.	201	203	205	207	209	
cu clasa I și III-a						cu clasa I și III-a					
617	900	1237	1547	1907	—	Ghiorec piața	605	856	1229	1539	1899